

Gekwetst worden versus je gekwetst voelen

Posted on 20/10/2020

Het leek mij weer eens hoog tijd om in de pen te klimmen en een blog te schrijven. Deze keer over het onderwerp *gekwetst worden versus je gekwetst voelen*. Het hoe en waarom heeft alles te maken met de onthoofding in Frankrijk afgelopen week van de leraar Samuel Paty. Voor wie de laatste dagen onder een steen heeft geleefd een korte samenvatting: Samuel Paty liet in de klas tijdens een les over de vrijheid van meningsuiting als lesmateriaal een cartoon zien van de profeet Mohammed. Eén van de ouders van een leerling was hier boos over en plaatste drie video's op sociale media waarin hij oproep tot actie tegen de leraar. De oproep werd gezien door een 18-jarige Tsjetsjeen die de leraar vervolgens onthoofde.

De laatste dagen zie ik iets gebeuren in het publieke debat wat mij zorgen baart. De schuldvraag wordt namelijk stapje voor stapje in de richting van Samuel Paty geduwd. Had hij ook maar niet die cartoon moeten laten zien. Hij wist wat voor consequenties dat kon hebben. Moest hij maar niet bewust mensen kwetsen.

Kijk, daar wringt hem volgens mij de schoen. Er is namelijk een groot verschil tussen gekwetst worden en je gekwetst voelen. Ik zal een voorbeeld geven. Stel ik geef een lezing en in de zaal zit iemand in een rolstoel. Wanneer ik dan tijdens mijn lezing een spottende opmerking maak over die persoon zal het niemand verbazen dat ik hem/haar daarmee kwets. De schuld van het kwetsen ligt in dit geval bij mij. Maar stel nu dat ik tijdens mijn lezing iets in mijn verhaal zeg waardoor die persoon zich op een negatieve manier aangesproken voelt. Dan wordt die persoon niet gekwetst, maar hij/zij kan zich wel gekwetst voelen. Ligt die schuld dan nog steeds bij mij? Volgens mij niet. Ik ben namelijk van mening dat je alleen verantwoordelijk bent voor wat je zelf doet en zegt en niet voor wat dat bij een ander oproept. Dat is namelijk helemaal afhankelijk van het referentiekader van de ander.

Kan je de schuld dus bij Samuel Paty neerleggen? Hij wist toch van tevoren hoe gevoelig het tonen van afbeeldingen van Mohammed ligt bij moslims? Voor mij is het antwoord volmondig NEE. Mogen moslims zich dan niet gekwetst voelen als iemand een cartoon van Mohammed toont? Uiteraard mag dat, maar dan los je dat op een beschaafde manier op. In zo'n geval ga je met elkaar in gesprek, uit je je mening en erken je dat er verschillende meningen naast elkaar mogen bestaan. Vooral dat laatste is belangrijk. Het gaat immers om de vrijheid van meningsuiting. Een vrijheid die ervoor zorgt dat we ons mogen uiten, mogen zeggen wat we willen. Een vrijheid ook die inhoudt dat verschillende meningen naast elkaar mogen bestaan. Een vrijheid die we verdedigen met woorden, niet met messen. Zo zou het moeten zijn in een beschaafde wereld waar mensen met elkaar praten en zich niet laten leiden door barbaarse driften. Dat is althans mijn mening. En ik voel mij vrij die te uiten.